

Образложење

I. Правни основ за доношење прописа

Правни основ за доношење овог прописа је члан 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), којим је прописано да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са циљем и сврхом закона, а у вези са чланом 60. став 2. Закона о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, број 25/13), по коме Влада доноси годишњи програм финансирања активности и мера унапређења енергетске ефикасности у складу са основним актима којима се утврђује политика ефикасног коришћења енергије и другим актима и прописима из области ефикасног коришћења енергије, уговорима, као и међународним уговорима чији је потписник Република Србија.

II. Разлози за доношење прописа

Законом о ефикасном коришћењу енергије у чл. 59 до 62. прописани су сврха, односно циљ и приходи Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности, као и услови и начин расподеле и коришћења средстава овог фонда. Фонд је отворен Одлуком о отварању Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије („Службени гласник РС”, број 92/13 – у даљем тексту: Буџетски фонд). Буџетским фондом управља Министарство рударства и енергетике. Чланом 62. став 1. Закона о ефикасном коришћењу енергије, прописано је да се коришћење средстава Буџетског фонда врши у складу са годишњим програмом финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије који доноси Влада.

Крајем 2013. године Влада је усвојила Одлуку о отварању Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије („Службени гласник РС”, број 92/13).

Буџетски фонд је почео са радом 2014. године. До сада су спроведена седам јавних позива за финансирање пројеката унапређења енергетске ефикасности у јединицама локалних самоуправа (у даљем тексту: ЈЛС) и склопљен 91 уговор у чијој реализацији ЈЛС учествују са најмање 30% сопствених средстава. Пројекти су првенствено обухватили мере унапређења енергетске ефикасности на термичком омотачу зграде (замена столарије и постављање термоизолације), а било је и пројеката унапређења термотехничких система коришћењем обновљивих извора енергије.

Јавни позив за кандидовање пројеката ради финансирања унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја у јединицама локалне самоуправе, као и градским општинама, ЈП 1/20-21 (у даљем тексту: Јавни позив) расписан је 28.09.2020. године и трајао је до 12.11.2020. године. На Јавни позив благовремено је пристигло 67 пријава. Комисија, образована решењем министра рударства и енергетике, (у даљем тексту: Министар) број: 119-01-50/2020-06 од 12.11.2020. године, је у периоду од 13.11.2020. године до 30.12.2020. године на више састанака прегледала све благовремено пристигле пријаве јединица локалних самоуправа и градских општина (у даљем тексту: ЈЛС). Комисија је у свом раду поступала у складу са Директивом о поступку за спровођење пројеката буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности

Републике Србије, коју је донео Министар под бројем: 110-00-15/2018-06 од 14.06.2018. године.

У складу са чланом 6. став 4. Правилника о условима за расподелу и коришћење средстава Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије и критеријумима за изузимање од обавезе вршења енергетског прегледа („Службени гласник РС”, број 12/19 - у даљем тексту: Правилник) расподела средстава за финансирање пројеката ће се одвијати у две фазе.

У првој фази се извршило прикупљање и комплетирање пријава на Јавни позив, контрола формалне исправности и комплетности пријава, оцењивање пројеката на основу критеријума из Јавног позива и донео акт о утврђивању листе редоследа пројеката.

У другој фази, ће се у складу са уредбом којом ће се утврдити програм финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије у тој години донети акт о финансирању изабраних пројеката, потписаће се уговори о додели средстава и реализоваће се пројекти.

Комисија је у складу са чланом 12. Правилника, извршила оцењивање пријава применом критеријума за избор пројеката из одељка IV. Јавног позива и сачинила листу редоследа пројеката ЈЛС, према бодовима за пројекте који обухватају мере из одељка I. став 1. тач. 1) – 5) Јавног позива, а посебно су оцењивани пројекти који примењује меру из одељка I. став 1. тачка б) Јавног позива.

У даљем току поступка, донеће се решење о финансирању изабраних пројеката у којем ће бити одређена висина средстава којим ће бити финансирани пројекти.

У претходне три године велики број пројеката је реализован и сва средства су била намењена за техничке мере, односно за мере енергетске санације јавних објеката, што се може видети на основу следеће табеле која приказује број пројеката и средства која су утрошена за реализацију пројеката.

Јавни позив	Укупан број пројеката ЈЛС	Додељена средства по Решењу Министарства рударства и енергетике
ЈР 2018 -1	14	125.000.000
ЈР 2019 -1 ЈП 2019-2	28	485.000.000

На основу наведеног и великог интересовања ЈЛС да се финансирају искључиво пројекти енергетске санације објеката предложено је да се мера финансирања студија, елабората енергетске ефикасности, софтверских решења, анализа, односно техничке документације, услуга техничке помоћи у евалуацији пријава и праћења реализације пројеката који се финансирају средствима Буџетског фонда, која је била наведена у Уредби о утврђивању Програма финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије у 2020. годину.изостави, и сва средства усмере за мере на енергетској санацији јавних објеката

Имајући у виду изнето, а посебно рад и резултате Буџетског фонда предлаже се Влади да донесе Уредбу о утврђивању Програма финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије у 2021. години.

III. Објашњење основних правних института

Чланом 1. Уредбе утврђује се Програм финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије у 2021. години, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Чланом 2. Уредбе одређено је да су активности и мере унапређења ефикасног коришћења енергије које ће се финансирати у 2021. години, као и износ средстава за обављање тих активности и мера утврђени програмом из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. Уредбе уређено је да ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

У вези Програма финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије у 2021. години (у даљем тексту: Програм) истиче се следеће:

Програм садржи пет глава:

1. У глави I - Увод, представља се стратешки и законодавни оквир за ефикасно коришћење енергије, за функционисање Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије као и за доношење Програма.

2. Глава II - Циљеви Програма, садржи основни и посебне циљеве Програма.

Основни циљ Програма је финансијска подршка мерама и механизмима унапређења енергетске ефикасности предвиђених Законом о ефикасном коришћењу енергије, Трећим акционим планом за енергетску ефикасност Републике Србије за период до 2018. године, који је усвојен Закључком Владе, објављеним у „Службеном гласнику РС”, број 1/17 и другим стратешким документима из области енергетике. Посебни циљеви програма су: остваривање уштеде енергије и њено рационално коришћење применом проверених савремених технологија и производа чије је коришћење економски оправдано; коришћење обновљивих извора енергије за сопствене потребе; упосленост привредних субјеката; заштита животне средине кроз смањене емисије гасова који стварају ефекат стаклене баште (КХГ гасови) и повећање јавне свести о значају енергетске ефикасности.

3. У Глави III - Носиоци Програма наводи се да су носиоци Програма: Република Србија, јединице локалне самоуправе, привредна друштва, односно друга правна лица чији је оснивач јединица локалне самоуправе, аутономна покрајина, односно Република Србија.

4. У Глави IV - Финансирање мера унапређења енергетске ефикасности средствима Буџетског фонда, наводе се мере унапређења енергетске ефикасности које имају приоритет у финансирању или суфинансирању из средстава Буџетског фонда. У ове мере спадају: унапређење термичког омотача зграде, односно свих елемената зграде који раздвајају унутрашњи грејани простор од спољашњег простора и негрејаног простора

зграде, унапређење термотехничких система у згради путем замене система или дела система ефикаснијим системом, модернизација система унутрашњег осветљења у објектима, уградња соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошње топле воде, обука запослених у зградама које су предмет пројеката финансираних средствима Буџетског фонда из ефикасног коришћења енергије и друге мере за унапређење енергетске ефикасности.

Анализом мера које су финансиране у складу са програмима финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења из претходних година уочено је да се циљеви из тач. 1) и 5) Главе II Програма (остваривање уштеде енергије и њено рационално коришћење применом проверених савремених технологија и производа чије је коришћење економски оправдано и повећање јавне свести о значају енергетске ефикасности) могу постићи и кроз обуке и образовање, укључујући програме саветовања, која воде примени енергетски ефикасних технологија или техника и имају за последицу смањење крајње потрошње енергије. Из тог разлога додата је мера у тачки б) Главе IV Програма (обука запослених у зградама које су предмет пројеката финансираних средствима Буџетског фонда из ефикасног коришћења енергије).

5. У Глави V - Начин финансирања, уређено је да се за реализацију овог програма и преузетих обавеза на основу Уредбе о утврђивању Програма финансирања активности и мере унапређења ефикасног коришћења енергије у 2020. години („Службени гласник РС”, број 63/20) користе средства Буџетског фонда која су обезбеђена на основу Закона о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, број 149/20) у износу од 500.240.000,00 динара. Средства за финансирање пројеката унапређења енергетске ефикасности пријављених на Јавни позив, биће предвиђена у акту о финансирању пројеката, а пројекти који ће бити финансирани су одређени у акту о утврђивању листе редоследа пројеката који је донет крајем 2020. године. Предност приликом финансирања пројеката унапређења енергетске ефикасности пријављених на тај јавни позив имаће пројекти модернизације система јавног светљења. Корисници средстава су јединице локалне самоуправе. Финансирање пројеката врши се у складу са Правилником о условима за расподелу и коришћење средстава Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије и критеријумима о изузимању од обавезе вршења енергетског прегледа („Службени гласник РС”, број 12/19).

IV. Процена финансијских средстава потребних за спровођење акта

Средства за финансирање активности и мера унапређење енергетске ефикасности Републике Србије у 2021. години, обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, број 149/20), Разделу 28-Министарство рударства и енергетике, Програм 0502 – Енергетска ефикасност, Функција 430 – Гориво и енергија, Програмска активност 0001 – Подстицаји за унапређење енергетске ефикасности, на апропријацији економској класификацији 463-Трансфери осталим нивоима власти у износу од 500.240.000 динара, односно и у већем износу у складу са Законом о буџетском систему и билансним могућностима буџета.

